

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

I N C H E I E R E

cu privire la respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a recursului și restituirea recursului declarat de către Anatolie Cojocaru,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Ababii împotriva lui Anatolie Cojocaru cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 3 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-248/24
NR. PIGD 2-18210144-01-2r-04062024)*

Recurs restituit în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, deoarece a fost depus în afara termenului legal prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă. Repunerea în termen a actului de procedură se efectuează nu doar la cererea persoanei, dar și cu anexarea probelor concludente ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în interiorul termenului legal, după cum prevede art.116 din Codul de procedură civilă.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – jud. E. Badan-Melnic
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malii

19 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Anatolie Cojocaru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 3 decembrie 2018 Constantin Ababii a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Cojocaru, prin care a solicitat încasarea din contul lui Anatolie Cojocaru în beneficiul lui Constantin Ababii datorie în mărime de 6800 Euro, dobânda de întârziere în mărime de 43708,16 euro, precum și cheltuielile de judecată.

2. Prin hotărârea din 12 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Constantin Ababii împotriva lui Anatolie Cojocaru privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Cojocaru Anatolie, în beneficiul lui Ababii Constantin datoria născută din contractul de împrumut din 15 ianuarie 2015, în mărime de 68500 Euro, suma de 35276,03 Euro cu titlu de dobânzi de întârziere, suma de 7505 lei în contul compensării cheltuielilor de plată a taxei de stat și suma de 4500 lei pentru cheltuieli de asistență juridică. În rest pretențiile reclamantului Constantin Ababii, s-au respins, ca neîntemeiate. S-a încasat de la Cojocaru Anatolie în beneficiul statului Republica Moldova suma de 17495 lei cu titlu de taxă de stat, de a cărei plată a fost scutit reclamantul Constantin Ababii prin încheierea judecătorească din 5 decembrie 2018.

3. La 10 iunie 2022, avocatul Igor Litvinenco în interesele lui Anatolie Cojocaru a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii, scutirea de la plata taxei de stat și emiterea unei noi hotărâri prin care cerere de chemare în judecată să fie respinsă integral.

4. Prin încheierea din 9 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea avocatului Igor Litvinenco în interesele lui Anatolie Cojocaru privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de avocatul Igor Litvinenco în interesele lui Anatolie Cojocaru, acordând apelantului sau reprezentantului acestui, termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru depunerea cererii de

apel în conformitate cu prevederile art. 364 – 365 CPC al RM, inclusiv în limba de stat și într-un număr egal cu participanți la proces, și prezentarea dovezii achitării taxei de stat în suma de 13121,25 lei.

5. Prin încheierea din 3 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Igor Litvinenco în interesele lui Anatolie Cojocaru împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 12 mai 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Ababii împotriva lui Anatolie Cojocaru privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

6. La 3 mai 2024, Anatolie Cojocaru a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 3 aprilie 2023 a Curții de apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de contestare a încheierii, casarea încheierii din 3 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

7. În motivarea recursului a indicat că, în procedură la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Eleonora Badan-Melnic, se afla spre examinare cererea de chemare în judecată a lui Constantin Ababii către Anatolie Cojocaru cu privire la încasarea datoriilor. Prin hotărârea din 12 mai 2022, acțiunea a fost admisă parțial.

8. Ne fiind de acord cu hotărârea instanței de fond, a fost înaintată cererea de apel. Totodată, în cererea de apel, a fost solicitată scutirea de la plata taxei de stat.

9. Menționează că, din momentul înaintării cererii de apel nemotivate, soarta dosarului sus menționat nu era clară. Or, careva informații privind data numirii spre examinare a cererii de apel, nu a fost informat.

10. Ulteriori, examinând portalul web a Tribunalului din Iași, a constata că la data de 19 martie 2024, de către Constantin Ababii a fost înaintată cererea privind recunoașterea înscrisurilor și hotărârilor străine. Reieșind din faptul că un alt litigiu cu intimatul nu există, este ferm faptul că intimatul încearcă să-și recunoască hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru, dosar nr. 2-1540/19, pe teritoriul României, pentru a puni-o eventual în executare.

11. Totodată notează că, conform legislației naționale, cât și a celei Române, recunoașterea spre executare a hotărârii străine, se efectuează doar dacă aceasta este definitivă, reiese că cauza de apel înaintată împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru, dosar 2-1540/19, a fost soluționată, iar hotărârea instanței de fond, eventual a devenit definitivă.

12. Însă, atrage atenția că careva acte procedurale, emise de Curtea de Apel Chișinău, nu a recepționat. Abia, la data de 30 aprilie 2024, analizând portalul

web a Curții de Apel Chișinău, a constatat existența încheierii Curții de Apel Chișinău nr. 2a-4677/ 22 din 03 aprilie 2023, prin care a fost restituită cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru, dosar 2-1540/19.

13. Comunică că, temei de restituire a cererii de apel se invocă faptul că nu a fost achitată taxa de stat în termen de 10 zile, și anume din data de 22 martie 2023. Însă, careva încheieri, nu a recepționat. Instanța de apel, nu s-a asigurat că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii a fost de fapt recepționată de către recurent, nu s-a asigurat că recurentul cunoștea despre consecințele neexecutării indicațiilor Curții de Apel Chișinău și efectele inacțiunii sale.

14. Subliniază că, în lipsa unor confirmări de expediere și recepționare a încheierii de a nu da curs cererii de apel, instanța de apel a emis din oficiu încheierea de a scoate de pe rol întreaga acțiune, prin ce a încălcat flagrant dreptul recurentului la un proces echitabil, precum și a încălcat grav dreptul la apărare.

15. Mai indică că, instanța de apel în mod flagrant a neglijat art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

16. Din aceste considerente, solicită casarea încheierii, cu remiterea cauzei spre reexaminare în instanța de apel, la faza de primire spre examinare, cu acordarea termenului de achitare a taxei de stat solicitate.

17. Cât privește repunerea în termen menționează prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă, suplimentar adăugând că la materialele dosarului lipsesc, și nici nu pot exista careva probe de recepționare atât a încheierii de a nu da curs cererii cât și a celei contestate, astfel cererea de repunere în termen a cererii de recurs, este total întemeiată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

19. Art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

20. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

21. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

22. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

23. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

24. Art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Studiind materialele dosarului, coroborând circumstanțele speței cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a respinge cererea de repunere în termenul de recurs și a restitui recursul declarat de Anatolie Cojocaru, din motivele ce succed.

26. Din materialele cauzei rezultă că, încheierea din 3 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Igor

Litvinenco în interesele lui Anatolie Cojocararu împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 12 mai 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Ababii împotriva lui Anatolie Cojocararu privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, pe motiv că apelantul și reprezentantul acestuia nu au înlăturat în termen neajunsurile din încheierea instanței de apel.

27. Completul de judecată remarcă și faptul că avocatul Igor Litvinenco a fost împuternicit, prin mandatul avocatului seria MA nr. 1424468 din 1 octombrie 2019, de a acorda asistenta juridică lui Anatolie Cojocararu în prezenta cauză civilă.

28. Totodată, temeiul art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată reține că copia încheierii din 3 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată reprezentantului recurentului, avocatul Igor Litvinenco, la adresa electronică litvinenco@yahoo.com, la 19 aprilie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică atașat la materialele cauzei (f. d. 153 verso).

29. Prin urmare, se constată că termenul de declarare a recursului împotriva încheierii din 3 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a început a curge la 20 aprilie 2023, ziua imediat următoare recepționării încheierii contestate și a expirat la 4 mai 2023.

30. În pofida celor enunțate Anatolie Cojocararu nu s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii din 3 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău abia la 3 mai 2024, adică în afara termenului legal de 15 zile, calculat de la data comunicării (19 aprilie 2023), prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

31. Completul de judecată relevă că aceeași adresă electronică a reprezentantului Anatolie Cojocararu, avocatul Igor Litvinenco, litvinenco@yahoo.com, este indicată în antetul cererilor depuse pe parcursul examinării cauzei, cerere de amânare a ședinței de judecată, cerere de apel nemotivată.

32. Prin urmare, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea copiei încheierii din 3 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute la art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă.

33. Cu toate acestea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recurentul a omis să declare recursul în termenul prevăzut de la art. 425 din Codul de procedură civilă, iar acest fapt atrage sancțiunea

procedurală sub forma restituirii cererii de recurs, în temeiul art. 4261 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

34. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit dispozițiilor art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă precizat supra, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru, iar la cererea de repunere în termen se anexează în mod obligatoriu probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii în termen a actului de procedură.

35. Potrivit jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a recursului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de recurs reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

36. Deși recurentul Anatolie Cojocaru a solicitat în cererea de recurs repunerea în termenul de declarare a recursului, totuși nu a probat omiterea acestui termen din motive justificative.

37. Nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că la materialele dosarului lipsesc probe de recepționare a încheierii de a nu da curs cererii și a celei contestate, deoarece sunt declarative și vin în contradicție cu actele cauzei, în situația în care potrivit avizului poștal de recepție cert rezultă că încheierea 9 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată și recepționată de către avocatul Igor Litvinenco la 21 februarie 2023 fiind aplicată semnătura în contorul avizului, iar copia încheierii din 3 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată avocatului Igor Litvinenco, la adresa electronică litvinenco@yahoo.com, la 19 aprilie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică atașat la materialele.

38. Totodată este de menționat că potrivit art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

39. Astfel, din cele nominalizate supra, atestă că recurentul nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflarea dânsului într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură în interiorul termenului legal prevăzut la art. 425 Cod de procedură civilă. Or, Anatolie Cojocaru, fiind cel interesat de soluționarea prezentei cauze, trebuia să depună maximă diligență și să întreprindă măsuri de a depune cererea de recurs în interiorul termenului legal.

40. Prin urmare, cele reținute rezultă că nerespectarea termenului legal în interiorul căruia urma de efectuat actul de procedură (art. 425 CPC), se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurentului, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu

bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

41. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

42. Prin urmare, ținând cont de faptul că recursul a fost declarat abia la 3 mai 2024, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută la art.425 din Codul de procedură civilă, fără prezentarea probelor concludente ce ar justifica repunerea recursului în termenul de atac, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că la caz sunt aplicabile prevederile art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, consecințele căreia prevede restituirea recursului declarat de Anatolie Cojocar, ca fiind depus în afara termenului legal.

43. Or, respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art.116 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate și probate.

44. În atare circumstanțe, soluția de restituire a recursului este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

45. În susținerea opiniei enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008 unde se notează că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

46. Din considerentele menționate, și luând în considerare faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă și fără prezentarea probelor concludente întru justificarea repunerii în termen a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge cererea înaintată de Anatolie Cojocaru cu privire la repunerea în termen a recursului și de a restitui recursul ca fiind depus în afară termenului legal.

47. În conformitate cu art. 116, 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de avocatul Anatolie Cojocaru cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Restituie recursul declarat de Anatolie Cojocaru, împotriva încheierii din 3 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Ababii împotriva lui Anatolie Cojocaru cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni